

5.4 WEU-regeling

Regeling voor het overnemen van korte gedeelten en korte werken in en uit wetenschappelijke en educatieve uitgaven

Inleiding

De WEU-regeling is een gentlemen's agreement tussen de leden van de Groep Uitgevers van Vak en Wetenschap (UVW) en de leden van de Groep Educatieve Uitgeverijen (GEU), van het Nederlands Uitgeversverbond. De WEU-regeling omvat gedragsregels voor het overnemen van korte gedeelten en korte werken in en uit wetenschappelijke en educatieve uitgaven. De regeling treedt in werking op 1 december 2002.

De regeling

Overwegende

- dat in wetenschappelijke en educatieve uitgaven ter toelichting van het onderwijs korte gedeelten en korte werken worden overgenomen uit uitgaven van andere uitgevers;
- dat de auteursrechtelijke beperkingen, zoals met name het citaatrecht en de onderwijsexceptie van artikel 16 Auteurswet, op een dergelijke overname van toepassing kunnen zijn;
- dat de Regeling Bloemlezingen van NUV en VvL voor overnames uit literair werk, in geval van toepassing van artikel 16 Auteurswet, niet direct toepasbaar is, doch hiervoor wel een aanknopingspunt biedt;
- dat de Regeling Bloemlezingen uitsluitend het overnemen van teksten regelt, terwijl voor de hier bedoelde uitgaven in de praktijk ook behoefte bestaat aan afspraken over het overnemen van schema's, diagrammen en tabellen;
- dat betrokken uitgevers tevens behoefte hebben aan een praktische afbakening van het citaatrecht en de onderwijsexceptie van artikel 16 Auteurswet;
- dat het bestuur van de groep UVW (voorheen GWU) en het bestuur van de GEU in 1994 een gentlemen's agreement zijn overeengekomen, te hanteren door hun leden voor het overnemen van korte gedeelten in en uit wetenschappelijke en educatieve uitgaven;
- dat deze regeling uitsluitend beoogt een praktische handreiking te geven aan de leden voor het over en weer overnemen uit elkaars uitgaven; derden (bijvoorbeeld onderwijsinstellingen voor hun publicaties) kunnen aan onderhavige regeling geen rechten ontleen;
- dat de besturen van het Nederlands Uitgeversverbond en de Vereniging van Schrijvers en Vertalers overeen zijn gekomen om de inhoud van de Regeling Bloemlezingen met ingang van 1 juli 2002 te wijzigen;
- dat UVW en GEU de wijzigingen in de Regeling Bloemlezingen in onderhavige regeling hebben willen overnemen,

zijn de besturen van UVW en GEU de volgende gedragsregels overeengekomen:

Definities

‘Overnemende uitgever’: de uitgever die de educatieve uitgave of uitgave bestemd voor het wetenschappelijk onderwijs samenstelt of laat samenstellen, en ten behoeve daarvan (gedeelten van) werken uit een educatieve of wetenschappelijke uitgave overneemt.

‘Oorspronkelijke uitgever’: de uitgever van het educatieve of wetenschappelijke werk uit wiens uitgave wordt overgenomen.

‘Oorspronkelijk werk’: hetzij een zelfstandige uitgave waarin het werk van één auteur is opgenomen, hetzij de publicatie van één auteur in een verzamelbundel of tijdschrift, waarin ook werk van anderen is opgenomen.

Een oorspronkelijk werk kan zowel in gedrukte als in digitale vorm zijn verschenen.

Artikel 1 Gelding en evaluatie

Deze gedragsregels gelden voor onbepaalde tijd voor alle na 1 december 2002 verschenen wetenschappelijke en educatieve uitgaven, zowel in druk als in elektronische vorm. Deze gedragsregels zullen binnen het Nederlands Uitgeversverbond periodiek worden geëvalueerd en zo nodig worden aangepast.

Artikel 2 Citaat

Citeren, het aanhalen van tekst in een educatieve of wetenschappelijke publicatie, die verband houdt met de context waarin het citaat plaatsvindt, is op grond van artikel 15a Auteurswet toegestaan - zonder vergoedingsplicht - mits:

- het werk waaruit is geciteerd rechtmatig openbaar gemaakt was;
- het citeren in overeenstemming is met hetgeen naar de regels van het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is en aantal en omvang der geciteerde gedeelten door het te bereiken doel zijn gerechtvaardigd;
- de morele rechten van de auteur van het werk waaruit is geciteerd niet worden geschonden;
- de bron wordt vermeld (zie artikel 6).

In het kader van de WEU-regeling geldt dat een tekstcitaat als citaat wordt behandeld zolang het tekstcitaat een maximale omvang heeft van een halve pagina van het oorspronkelijke werk. Een kort tekstgedeelte met een grotere omvang dan een halve pagina wordt in het kader van deze regeling behandeld als ‘kort tekstgedeelte’ (zie artikel 3).

De WEU-regeling spreekt zich niet uit over het toegestaan aantal geciteerde gedeelten, aangezien deze toetsing volgens voornoemde wettelijke voorwaarden van geval tot geval dient te worden beoordeeld. Of er sprake is van een ‘citaat’ dan wel van een ‘kort tekstgedeelte’ dient derhalve per fragment te worden beoordeeld aan de hand van

bovengenoemde gedragsregel.

Artikel 3 Kort tekstgedeelte

Een kort tekstgedeelte heeft een maximale omvang van 2500 woorden. De overname van meerdere korte gedeelten uit één en dezelfde uitgave is toegestaan tot een totale omvang van de korte gedeelten van 2500 woorden.

Voor de overname van een kort tekstgedeelte is geen toestemming vereist, mits bronvermelding (artikel 6) en de meldings- en betalingsplicht in acht worden genomen (artikelen 7 en 8). Voor de overname van een tekstgedeelte met een grotere omvang is voorafgaande toestemming van de oorspronkelijke uitgever vereist.

Artikel 4 Schema's, diagrammen en tabellen

In het kader van de WEU-regeling wordt het overnemen van schema's, diagrammen en tabellen beschouwd als citeren, tenzij:

- a. meer dan 3 afbeeldingen uit een en dezelfde uitgave worden overgenomen;
- b. het auteursrecht uitdrukkelijk is voorbehouden bij de afbeelding of op duidelijke wijze op een daartoe bestemde plaats in het oorspronkelijke werk. Het voorbehoud met betrekking tot het auteursrecht (bijvoorbeeld door middel van een copyright-notice-teken) dient expliciet te verwijzen naar de afbeelding.

In de onder a en b bedoelde gevallen vraagt de overnemende uitgever voorafgaande toestemming aan de oorspronkelijke uitgever. Waar mogelijk zal hij (bemiddelen) deze regeling als uitgangspunt (te) nemen.

Artikel 5 Foto's, tekeningen en topografische kaarten

Het is wettelijk toegestaan om - onder dezelfde voorwaarden als vermeld in artikel 2 - gehele teken- en fotowerken te citeren. De reproductierechten op foto's, tekeningen en topografische kaarten berusten vaak bij de maker. Alleen al om deze reden geldt als gedragsregel dat voorafgaande toestemming aan de uitgever wordt gevraagd. Waar mogelijk zal hij (bemiddelen) deze regeling als uitgangspunt (te) nemen.

Artikel 6 Bronvermelding

In alle gevallen van citeren en overnemen van korte gedeelten en korte werken zal de volgende bronvermelding worden opgenomen op de pagina waar het overgenomen materiaal verschijnt of op duidelijke wijze op de daartoe bestemde plaats in de uitgave:

- a. uit boeken: auteur, titel, uitgever, drukgang en jaar van uitgave;
- b. uit tijdschriften: auteur, titel artikel, titel tijdschrift, nummer, pagina en jaargang.

Artikel 7 Vergoeding voor korte tekstgedeelten

Eenmalige vergoeding

1. De billijke vergoeding is een eenmalige vergoeding voor de duur van vijf jaar na eerste publicatie van de uitgave waarin het oorspronkelijke werk is overgenomen, gebaseerd op de oplage van de betreffende uitgave. Indien een oplage ontbreekt, wordt een inschatting van de grootte van de besloten doelgroep voor de betreffende informatie gemaakt door de overnemende uitgever. Indien een oplage ontbreekt en de doelgroep niet besloten is (bijvoorbeeld open net/internet), wordt de oplage op tenminste 5000 bepaald. In een dergelijk geval geldt de vergoeding niet voor vijf jaar, maar voor maximaal één jaar.

Vaste vergoeding

2. De vergoeding is een vast bedrag, afhankelijk van de oplage respectievelijk het aantal uit lid 1. Deze oplage of dit aantal wordt vermenigvuldigd met twee. Het resulterende getal is bepalend voor de hoogte van de vergoeding.*

Tot 5.000: 27 euro per 400 woorden

5.000 tot 10.000: 54 euro per 400 woorden

Vanaf 10.000: 81 euro per 400 woorden

Het aantal woorden dat wordt overgenomen, wordt naar redelijkheid afgerond op (een veelvoud van) 400 woorden.

Overname van minder dan 200 woorden

3. Vanwege de wederzijdse administratieve consequenties voor de uitgevers geldt de meldings- en betalingsplicht niet bij overname van minder dan 200 woorden.

Berekening oplage

4. Bij de vaststelling van de oplage worden de introductie-exemplaren niet meegerekend, tot een maximum van 2500 exemplaren.

Indexering

5. De in dit artikel genoemde bedragen worden met ingang van 1 januari 2003 jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de gemiddelde prijsontwikkeling van educatieve uitgaven. Het actuele tarief kan worden opgevraagd bij de VvL, het NUV en op de websites van beide organisaties (www.schrijversenvertalers.nl respectievelijk www.nuv.nl).

* Indien een billijke vergoeding is verschuldigd voor overname van werken genoemd in artikel 4 of 5, dan wordt geadviseerd om de vergoeding gelijk te stellen aan die voor een vergelijkbare tekstomvang.

Artikel 8 Meld- en betalingsplicht voor korte tekstgedeelten

1. De overnemende uitgever stelt de uitgever van het oorspronkelijke werk tijdig voor de productie van zijn publicatie in kennis van de voorgenomen overname, met vermelding van de relevante gegevens (titel en doelgroep van overnemende uitgever, titel en auteur oorspronkelijke werk, aanduiding overname, omvang en oplage) en biedt betaling aan van de billijke vergoeding overeenkomstig de berekeningsformule (zie bijlage voor een model meldingsformulier). De uitgever van het oorspronkelijke werk bericht de overnemende uitgever inzake het gewenste betaaladres en wijze van betaling.

2. Betaling vindt plaats uiterlijk binnen twee maanden na verschijning van de uitgave.

Artikel 9 Bewijsexemplaar

Desgevraagd verstrekt de overnemende uitgever aan de uitgever van het oorspronkelijke werk een bewijsexemplaar.

Artikel 10 Hergebruik

Indien het overgenomen korte gedeelte of korte werk vijf jaar na eerste publicatie wederom in druk (herdruk of bijdruk) of nog steeds of opnieuw digitaal beschikbaar wordt gesteld, wordt op basis van de onderhavige regeling opnieuw afgerekend. Een vergoeding voor gebruik op het open net/internet (geen besloten gebruikersgroep) geldt echter niet voor vijf jaar, maar voor maximaal een jaar. Indien het korte gedeelte of korte werk na verloop van een jaar nog steeds of opnieuw beschikbaar wordt gesteld op het open net/internet, dan wordt op basis van de onderhavige regeling opnieuw afgerekend.

Artikel 11 Auteursrecht

Deze gedragsregels veronderstellen dat de oorspronkelijke uitgever de auteursrechtelijke bevoegdheden bezit c.q. van de auteur heeft verkregen om deze regelingen te treffen. Zo niet, dan zal hij in voorkomende gevallen de overnemende uitgever verwijzen naar de rechthebbenden, waarbij hij zo mogelijk een bemiddelende rol op zich zal nemen.

BIJLAGE - model meldingsformulier

Aan uitgeverij: _____

In onze uitgave, getiteld _____

bestemd voor _____

samengesteld door _____

oplage (voor verkoop bestemde exemplaren) _____

zal worden overgenomen _____ kort(e) gedeelte(n) van circa _____
woorden (af te ronden op (een veelvoud van) 400 woorden)

uit uw uitgave _____ blz. _____

van de auteur _____ .

Rekening houdend met een redelijke honorering van de betrokkenen bieden wij conform de regeling voor het overnemen van korte gedeelten en korte werken in en uit wetenschappelijke en educatieve uitgaven (WEU-regeling) voor de overname van het fragment per pagina een eenmalige vergoeding aan, die gebaseerd is op een vaste vergoeding:

Print: oplage ...

Internet: doelgroep (besloten doelgroep) ...

(indien de doelgroep niet besloten is, wordt de doelgroep op tenminste 5000 bepaald)

De vergoeding is een vast bedrag, afhankelijk van de oplage voor print respectievelijk het geschatte aantal voor internet. Deze oplage of dit aantal wordt vermenigvuldigd met twee. Het resulterende getal is bepalend voor de hoogte van de vergoeding.

Tot 5.000: 27 euro per 400 woorden

5.000 tot 10.000: 54 euro per 400 woorden

Meer dan 10.000: 81 euro per 400 woorden

Voor print geldt deze vergoeding voor de duur van vijf jaar na eerste publicatie. Indien geen sprake is van een besloten doelgroep (bijvoorbeeld open net/internet) geldt de vergoeding niet voor vijf jaar, maar voor één jaar na eerste publicatie. Voor een eventueel langer gebruik zal uw honorarium op dezelfde wijze worden berekend.

Op basis van de bovenstaande gegevens en de WEU-regeling bedraagt de vergoeding _____ euro.

Wij verzoeken u een afschrift van dit formulier aan ons te retourneren met vermelding van het betalingsadres en betalingswijze van het verschuldigde bedrag van
(betaling binnen 2 maanden na verschijning)